

[Lone Dybkjær]

med forholdene i den statslige sektor, når vi uddelegerer mere og mere til den amtslige og kommunale sektor. Dermed har borgerne i virkeligheden slet ikke den retsbeskyttelse i forhold til systemerne, som de faktisk har haft tidligere.

Det fører mig til det andet punkt, nemlig forholdet mellem borgerne og det offentlige system. Nu tænker jeg slet ikke på alt det med skrankerne, som finansministeren i tidligere tider har været inde på, men på borgernes forhold til systemet. Nu tænker jeg ikke på Venstres måde at beskrive systemet på, men mere på, at systemet fungerer godt nok set fra systemets synspunkt, men fungerer det også godt nok set fra borgerens synspunkt, når borgeren møder systemet?

Det er ikke min oplevelse, at det gør det. Min oplevelse er, at borgeren – meget ofte ufrivilligt også fra systemets side – bliver kastet fra person til person. Vi kender det alle i sygehussektoren. Der er det helt oplagt, at man skal være heldig, hvis man møder den samme læge. Man har gennemgående bedre kontakt med den samme sygehjælper og med rengøringspersonalet, end man har med lægen, og det er jo ikke systemets skyld som sådan; men det er i hvert fald dybt utilfredsstillende for borgerne.

Derfor mener jeg, det kalder på nogle systemændringer også på det statslige og administrative niveau i retning af, at man må have nogle personer, der tager sig af éns sager.

Noget andet, jeg gerne vil nævne – og som jeg selv har oplevet, navnlig gennem vel de sidste 10 år – er, at den konfrontation, der tidligere var mellem borgerne og det private eller andre, nu er flyttet, så det er blevet til en konfrontation mellem borgeren og staten. Det er selvfølgelig typisk for en lang række af Miljøministeriets områder, hvor der er en overordnet planlægning, og hvor man har en masse regelreguleringer; man skal somme tider foretage en række dispositioner, som borgeren ikke er glad for. Det fører til en utilsigtet – eller i hvert fald har vi ikke gennemtænkt, hvad vi gør ved det – konfrontation mellem borger og stat, som også er med til at skabe nogle kløfter i samfundet, som jeg tror vi må diskutere lidt mere igennem.

Så er der det tredje punkt, jeg ville tage op, nemlig forholdet mellem det offentlige og private. Vi taler tit, som om det offentlige er én sektor, men det er det offentlige jo slet ikke; det

offentlige er jo meget forskelligt, også når det drejer sig om produktion og forbrug.

Der er en lang række eksempler på, at det offentlige stort set betaler både produktionen og forbruget; det er hospitalerne et udmærket eksempel på. Så har vi produktion, men ikke hel betaling af forbruget – det er f.eks. DSB. Og så har vi det område, hvor vi betaler forbruget eller det meste af forbruget, men hvor produktionen er privat; det er friskolerne. Tænker vi på daginstitutionerne, er det også vanskeligt at skelne mellem det offentlige og det private. Den diskussion synes jeg også vi i højere grad skal gå ind i. Hvad er det, vi kan privatisere, og hvad er det, vi ikke kan privatisere? Her er jeg meget enig med hr. Duetoft, der siger, at der jo er en lang række ting, som det offentlige simpelt hen er nødt til at tage sig af, fordi det private aldrig ville drømme om at gøre det, og det må vi så have diskuteret mere i dybden, end vi har gjort.

Endelig er der forholdet for de offentligt ansatte selv. Jeg har været lidt inde på, at der stilles en række nye krav til de personer, der er i den offentlige sektor, i kraft af at der sker en internationalisering. Det, der bør præge os – og dér er jeg meget enig med hr. Duetoft – er en mere positiv holdning til den offentlige sektor. Jeg har sagt det, hver evig eneste gang vi har haft en moderniseringsredegørelse og jeg har været på talerstolen, og jeg vil da gerne gentage det, for jeg mener det fortsat. Jeg synes, det er helt afgørende. Og her vil jeg gerne kvittere for, at vi ikke længere skal høre om de 100.000 nedskæringer, som er meget lidt perspektivfyldt.

Jeg synes, det er meget vigtigt nu, at vi prøver på også at gøre det attraktivt at være i den offentlige sektor. Vi skal ikke nødvendigvis gøre det ved lønvilkår – jeg mener, det er for snævert; lønvilkårene er kun en del af det – men vi skal gøre det ved nogle ordentlige arbejdsvilkår og udviklingsmuligheder. Det kan betyde, at vi kan konkurrere med den private sektor, for der er måske også en række interessante opgaver i den offentlige sektor, som der ikke er i den private.

Så vil jeg som det femte punkt i forbindelse med det generelle sige, at jeg gerne vil kvittere for, at regeringen ønsker at anvende økonomiske styringsmidler. Jeg synes nok, det er en lidt mere teoretisk betragtning end noget, vi i særlig voldsomt omfang ser omsat til praksis. Nu